

MAGYARÁG

1940. Mai 17

IX. No. 135

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖTV. PÁSZTOR EDENEAlapította:
PÁSZTOR EDE ORADEAFelelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Bihor Ordonanța No. 15—1931. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4.

Sedan vidéke por és hamu

Több ezer tonna bombát dobtak le a szövetségesek. A francia ellentámadás visszacsorította a Meusán átkelt németeket

Páris. (Havas). A Havas jelentése szerint az ellenségnek több ponton sikerült átkelnie a Meuse folyón, különösen Villon környékén és Sedantól délre vetették meg a lábukat. Csapataink ellentámadásba mentek át és több helyen visszavetették a németeket. A Havas részletesebb magyarázó jelentése szerint a német csapatok párálan hevesseggel, harckocsikkal támadtak, a franciák azonban súlyos veszteséget okozva vetették vissza őket. A párálan hevesseggű harc Namurtól Sedanig folyik, a németeknek több ponton sikerült átkelniük a Meuse folyón, a legerősebb volt a német nyomás a front két végén, Dinautól északra, ahol két-három ponton kelték át és Sedan vidékén, ahol hat-hét kilométeres körzetben sikerült a folyón átkelve megvetniük a lábukat. Itt azonban a szövetséges légi haderő masszív közbelépésének segítségével a francia ellentámadás szétzórta a német csapatokat és a hét kilométeres német front keleti részéből kiszorította a németeket. Az ellentámadás során 10 kilométerre szorították a németeket vissza. A szövetséges légi haderő szűnet nélkül, egész nap és egész éjjel bombázta a német hadoszlopokat. Több ezer tonna bombát dobtak le. Sedan egész vidéke por és hamu.

A párisi jelentések utalnak arra, hogy a Rajna alsó folyásától egészen Svájcig hatalmas harc folyik. Ezen a vonalon aránylag Antwerpenből északra és a Moseltől északkeletre van nyugatom. Két övezetet lehet e vonalon megkülönböztetni, amely övezetekben a legerősebb katonai tevékenység folyik. Az egyik övezet Brüsszeltől keletre Namurig terjed, míg a másik Namurtól a Chiers torkolatáig vonul.

A német arcvonal átkaroló balszárnya a gépesített osztagokat az Ardenneknél felől kapta, míg a motorizált csapatok másik részét Luxemburg felől vetették erre a vonalra. Sedan környékén dombok uralják a környéket. A német haderő a völgyben tartózkodik, míg a francia ütegek a dombokon vannak készenlétben. A németeknek nagy repülőgépek veszteségeik voltak, ami abban mutatja a hatásukat, hogy a francia és német vonalak felett, valamint a francia belső területek felett egyre kevesebb szá-

mu német mutatkozik. A német repülőgépek vesztesége kétharmaddal múlja felül a szövetségesek veszteségét.

(Páris). Felix Sva kapitány, képviselő, a

700 ezer ember áll fegyverben Jugoszláviában

Egyiptomban megkezdtek a határvidék kiürítését

Róma. (Stefani). Az olasz távirati iroda belgrádi jelentése szerint Jugoszláviában 700 ezer ember áll fegyverben. A légvédelmi tisztek oszlopait behívják. Belgrádban megkezdtek az elsőútítási gyakorlatokat. A fővárosban pilóta- és ejtőernyős iskolákat állítottak fel. Az Adriai tenger egész partvidékén felállították a partvédő ütegeket. A partvidék felet repülőgépek keringenek.

A Stefani jelenti Kairóból, hogy az Alexandriába érkezett angol flotta megkezdte hadgyakorlatait. Az összes stratégiai pontokat őrzik. Az egyiptomi kormány elrendelte a határmenti falvak kiürítését.

Isztambuli jelentés szerint az „Adriai” hajóflotta, tekintettel a Földközi tengeri bizonytalan helyzetre, beszüntette a hajóforgalmat Törökország és Olaszország között. A flotta 13 hajója van bejegyezve a genovai kikötőben.

100 ezer holland katonát esett el az ötnapos háborúban

(Páris). Van Kleffen holland külügyminiszter ma kijelentette, hogy a holland halottak száma 100 ezer. A teljes holland hadsereg egy negyede életét vesztette. A hollandok az összes petroléumforrásokat megsemmisítették.

London. (Reuter). A holland követség jelentése szerint több holland hadosztály belga területre ment át és ott folytatják az ellenállást.

Svájc és Németország között csak diplomáciai utlevéllel lehet utazni

Zürich. (Havas). A francia távirati iroda jelentése szerint a svájci mozgósítást teljes egészében végrehajtották. A svájci csapatok elfoglalták kijelölt helyeiket és készek arra, hogy Svájc határait megvédjék.

Bazeli jelentés szerint Svájc és Német-

külügyi bizottság tagja, a moseli harcok során elesett. A képviselő az 1914 évi világ háborút is végigküzdötte.

Uj politikai bizottság indul Belgrádból Moszkvába

Belgrádból jelentik: A sajtó értesülése szerint a Moszkvából Belgrádba visszatérő kereskedelmi bizottság visszaérkezése után új jugoszláv bizottság utazik Moszkvába. Ez nemcsak kereskedelmi szakértőkből, hanem politikusokból is áll.

ország között a vonat személyforgalmat be-
szüntették. Csak a diplomáciai utlevéllel
utazókat engedik át.

A berni egyetemet 15 napra bezárták. A nem mozgósított diákokat felszólították, hogy jelentkezzenek légvédelmi segédzolgálatra.

Páris. (Havas). A francia távirati iroda jelentése szerint a francia belügyminisztérium elrendelte, hogy a városokban és falvakban szervezzék meg a polgári őrséget a nemzeti területek megvédelme céljából.

London. (Reuter). Az angol admirális jelenti, hogy egy angol torpedórombolót a holland partok közelében német repülőgépek bombái elsüllyesztettek. Más vesztesége nem volt az angol flottának.

A londoni rádió szerint egy olasz gőzöst a holland partoknál német repülőgépek bombáztak. A hajó kapitánya rádióval kért segítséget, mert a hajó súlyos sérülést szenvedett.

Svédország és Anglia között megszakadt a táviróforgalom

(Stockholm). Svédország és Anglia között a táviró forgalom valószínűleg az egyetemes tengeri kábel megrongálása miatt megszakadt.

Küszöbön áll Narvick visszaszerzése

Az egyesített anglo-norvég haderő hátbatámadja a németeket

(London). A Reuter jelentése szerint a Narvicktól 7 kilométernyire partraszállott angol és a hegyekből lerohant norvég haderő hátbakapja a Narvickot védő német garnizon.

Berlin. A Deutsche Allgemeine Zei-

tung utal arra, hogy a német hadsereg hollandiai sikerének hatása alatt nem szabad elfelejkezni a Narvickot védő német katonaság hősiességéről. Az angolok már régen bejelentették Narvick visszaszerzését, de eddig még nem sikerült nekik.

Szovjet jegyzék a balkáni béke fenntartása érdekében

Moszkva az angol, francia és német kormányokkal közölte, hogy érdekelt félnek tekinti magát a Balkánon

(Belgrád). A Politika az athéni lapok, illetve a görög távirati ügynökség közlése nyomán jelenti, hogy a moszkvai rádió hétfőn a következőket közölte:

— A szovjet kormány jegyzéket adott át az angol, francia és német kormány-

nak, Ebben közölte, hogy közvetlenül érdekelve van a Balkán békéjének és a balkáni államok semlegességének fenntartásában. Bármely akció a délkelet-európai államok status quoja ellen, a Szovjet részéről ellenkezésre talál.

Hazahívták Olaszországból az amerikai állampolgárokat

A newyorki tőzsdén óriási baisszet okozott Olaszország hadbalépésének álhire

(Róma). A piemonti herceg kislányának május 22-re kitűzött keresztelőjét bizonytalan időre elhalasztották.

(Washington). Hull külügyminiszter kijelentette, hogy az amerikai kormány felhívta az Olaszországban élő amerikai állampolgárokat, hogy azonnal térjenek haza. Mint ismeretes, 10 nappal ezelőtt még Sumner Welles kijelentette, hogy az USA nem gondol az amerikai állampolgárok visszahívására.

A newyorki tőzsdén olyan hírek terjedtek el, hogy Olaszország belépett a háborúba és Hitler békét ajánlott a szövetségeseknek, amit ezek elfogadtak. A hírekre olyan eladási zuhatag kezdődött, ami az 1932 évi fekete napokra emlékeztetett. Az értékek 10–15 pontot estek, dollármilliók cseréltek pillanatok alatt gazdát.

Magyarország nem akarja megtámadni Szlovákiát

Lezárták a magyar-szlovák határt

(Budapest). A budapesti rádió lap-szemelvényeket közöl, amelyek határozottan cáfolják azt a hírt, hogy Magyarország-nak támadó szándéka lenne Szlovákia ellen. Ez az álhir csak zavarkeltésre alkalmas a Balkánon.

(Balassagyarmat). A Szlovákiával határos Balassagyarmaton izgatott hangulat

uralkodik. A szlovákok a környéken szombaton lezárták a határt. A határzár még mindig tart. A szlovák tartalékosokat 23 és 42 év között behívták május 15-re. Kétkön magyarellenés gyűlést terveztek 13-ára, de ismeretlen okból elhalasztották. Állítólag 19-én tartják meg.

A székesfehérvári és kassai hadtestet mozgósították

-- jelenti a Magyar Távirati Iroda

(Budapest). A Magyar Távirati Iroda hivatalosan közli:

A székesfehérvári és kassai körzeti hadtestet mozgósították. A székesfehérvári hadtest tartalékosainak 50 százalékát, a kassai hadtest 60 százalékát hívták be. A behívások célja, hogy a Magyarországhoz visszacsatolt területek férfi lakosait a kellő kiképzésben részesíthessék az új fegyvernem használatában. Ugyanezen célból mozgósították néhány motorizált és lóvasbrígdol is. Rendes körülmények között az ilyen hadgyakorlatot ősszel tartják meg, a mostani nemzeti közeli helyzetben azonban nem lehetett várni a mezei munkálatok és az aratás befejezéséig. A mozgósított hadtesteket nem irányították egyetlen határ felé sem. A kassai hadtest azonban természetesen a saját körzetében gyakorlatozik. A határőr-vadászokat nem mozgósították, ami szintén Magyarország békés szándékát jelzi. Finnország háborúba került anélkül, hogy mozgósított volna, más szomszéd országok pedig már régen mozgósítottak anélkül, hogy háborúba kerültek volna. A részleges magyarországi mozgósítás nem

jelent fenyegetést senki ellen sem. Magyarország eddig csak normális létszámot tartott fegyverben.

A fegyverletétel ellenére

Hollandia hadiállapotban maradt Németországgal

A haditengerészetre és Seeland-tartományra nem vonatkozott a kapituláció

Párizs. (Havas) Winkelmaun tábornoknak, a holland hadsereg főparancsnokának a fegyverletételi felhívását a párizsi holland követségen is közölték. A felhívásban a tábornok leszögezi, hogy május 14-én tekintettel arra, hogy a holland haderőt Rotterdam felől a teljes bekerítés veszélye fenyegette, a szükségtelen vérontás elkerülése végett, a holland parancsnokság arra az elhatározásra jutott, hogy a fegyverletételt elrendelje. A párizsi holland követ azonban utal arra, hogy a fegyverletétel nem vonatkozik a holland tengeri haderő-

re. A követ kifejti, hogy Hollandia továbbra is hadiállapotban levőnek tekinti magát Németországgal szemben.

A német katonai hatóságokat a városok határában az illetékes holland hatóságok fogadják. A lakosság minden körülmények között megőrzi teljes nyugalmát. Ez a felhívás azonban nem vonatkozik Zeeland tartományra, amely apró kis szigetektől áll, miután ezeken a szigeteken már nem a holland kezében van az intézkedési jog.

A német hadijelentés

(Berlin). A német főhadiszállás az alábbi hivatalos jelentést adta ki a nyugati hejyzetről: Belgiumban a német csapatok erős előretörés közben elérték a Dyle vonalat. Namur és Givet között a német haderőnek teljes egészében sikerült az átvonulás a Maas folyón. A Maas keleti partján az ellenség gépesített osztaggal támadást kísérelt meg, amelyet a német páncélos osztagok visszazoritottak. A német hadirepülőgépek beleavatkoztak ebbe a harcba és támogatták a szárazföldi haderő akcióját. A hadirepülők számos ellenséges páncélkocsit pusztítottak el. A Maason való átkelés után, Sedan közelében a német haderő együttműködve a légi haderővel, több helyen áttörte a Maginot vonal északnyugati irányban meghosszabbított vonalát. A francia és angol csapatok ellentámadást kíséreltek meg, amit a német haderő súlyos veszteségeket okozva, visszavert. A német repülők több támadást intéztek pályaudvarok ellen. A repülők számos harcikocsit tettek harcképtelenné. A német hivatalos jelentés kitér arra, hogy az elmúlt napon az ellenfél kétszáznál több repülőgépet veszített. Légi harcok során lelőttek 117 gépet, a légvédelmi ütegek 17 gépet semmisítettek meg, míg a többi gép a földön pusztult el. A német légi haderő vesztesége 35 gép volt. A felderítő gépek tevékenységet ejtettek ki a holland partok közelében. A tengeri fronton a német bombavető gépek elsüllyesztettek két angol cirkálót és egy torpedórombolót. Egy másik cirkálót a bombatalálatok súlyosan megrongáltak. Elsüllyesztettek továbbá egy 29 ezer tonnás szállítógőzöst és másik négy kereskedelmi hajót. Narvik körül a lefegyverzés tovább folyik.

NE FELEJTSE EL, hogy az Urodonal felfrissíti és megtisztítja a vért, megőrzi az erek és vérkeringés tisztaságát, eltávolít minden olyan anyagot, amely fáradtságot, korai megöregedést okoz.

Maradék árban

egész öltönyre kabáttra, kosztümre és kisebb darabok. Vászon árak nagyon olcsón kaphatók

STEINER maradékosnál

Calea Victoriei 3. az udvarban balra

Két és félmillió lejes valutacsempészést lepleztek le az oradeai állomási postánál

Külföldi valuták a minta érték nélküli duplafedelű csomagokban. Letartóztatták a ságheti szilágysági csempészeket

(Oradea—Nagyvárad). A nagyváradi bűnügyi hatóságok az itteni állomási posta tisztviselővel karöltve, igen körültekintő nyomozást indítottak, amely végül is egy nagyszabású valutacsempész ügy leleplezésére vezetett. A nyomozás tegnap befejezést nyert és Bogdan Gheorghe vizsgálóbíró, aki az egész nyomozást személyesen irányította, kiadta a vádiratot a csempészéssel gyanúsított vádlottak ellen.

A nyomozás eredménye alapján hatalmas, három megyére kiterjedő csempészésnek jöttek nyomára és a felfedezett csempészés összege eléri a két és félmillió lejt.

A csempészésnek a nagyváradi állomási posta tisztviselői, Pálos Alexandru postafőnök és Cilibescu Stefan tisztviselő jöttek a nyomára. A postatisztviselőknek feltűnt, hogy különböző kisebb erdélyi városokból igen sok és igen gyanús minta érték nélküli csomagot, postacsomagot és ajánlott levelet adnak fel. A küldeményeket töképpen Svájcba és Belgiumba irányították.

A postatisztviselők felhívták az ügyész segítségét és a csomagok felnyitása után kiderült, hogy a postatisztviselők sejtése helyes volt. A küldemények nagymennyiségű külföldi valutát: magyar pengőt, lengyel zlotyit, olasz lírát, amerikai dollárt és lejt tartalmaztak.

A mintát tartalmazó csomagokat külön legesen készítették el. A csomagoknak dupla fedelük volt és a csempészett devizát a kettős fedelek között helyezték el. A minta csomagok teát, aszalt szilvát, fényképeket, meghívókat tartalmaztak.

A csempésztársaság a csomagokat és ajánlott leveleket Mikola, Szatmárhegy, Szatmár, Sziget, Dés, Halmi, Nagykároly, Bihar és Egeres állomásokon adták fel. A küldeményeket fiktív cégek adták fel és többnyire A. Kraus, Mobilare Verke A. G. Pelikanstrasse 8 Zürich, Leopold Balog, Burgerstrasse 21 Baden, A. Kavalsky Ankerstrasse 103 Zürich és a Kemler Hotelbe Aschenari névre Luganoba akarták küldeni.

A nyomozás a fiktív feladók miatt a csempész társaság kilétének megállapítására irányult. Ez igen nehéz volt, mert a feladók nem személyesen jelentkeztek a postánál, hanem kis gyerekek bízták meg a küldemények feladásával. Végül is a nyomozó hatóságoknak ez az igyekezete is sikerre vezetett és megállapították, hogy a csempésztársaság feje Weisz Dániel halmi lakos. A társaság többi tagjai közül Mikolán Weisz János, Máramarosszigeten Grünberger Stern, Szaniszlón Sándor Nathan és Krasznán Weisz Dávid adta fel a csomagokat.

Bogdan vizsgálóbíró az egész társaságot letartóztatta és kiadta ellenük a vádiratot. A két és félmillió csempészési ügy leleplezésével az utóbbi évek egyik legnagyobb szabású csempészetéről rántották le a leplet.

Fogházban végződött az erdőben kezdődő idill

Obsitos György turvákonyai legényt erőszakosság címén feljelentették az ügyészen. A feljelentés szerint a fiatalember viszonyt folytatott egy odaváló 15 éves leánnyal és a leány áldott állapotba került. A kihallgatás során a leány elmondta, hogy egy alkalommal találkozott a fiatalemberrel, aki kihívta az erdőbe. Ő nem akart menni, de a fiatalember erőszakkal magával vitte és ott erőszakot követett el ellene. A fiatalember kérte, hogy ne mondja el senkinek, hogy mi történt és azt ígérte, hogy el fogja venni feleségül. A házassági ígéretre való tekintettel azután tovább is viszonyt folytattak, amíg a leány áldott állapotba került. Akkor a fiatalember hallani sem akart házassági ígéretéről. Az ügyészség vádat emelt ellene és a szatmári törvényszék három hónapi fogházra, 2000 lej pénzbüntetésre ítélte és 5000 lej kártérítés megfizetésére kötelezte. A fiatalember fellebbezett az ítélet ellen, a bíróság azonban helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Rablógyilkosságezer lejért és egy rádióért

A gyilkos házaspár az áldozatot az országot közepére tektette, hogy a járművek keresztül gázoljanak rajta

(Timisoara—Temesvár). A múlt héten Mosnica község mellett, az országúton holtan találták Tóth Mihály huszonhet éves ötvösi legényt. A holttesten súlyos sérülések látszóttak, mellette pedig szétrozcsoit kerékpár feküdt. A hatóságok eleinte halálos gázolásra gondoltak, de a vizsgálat most megállapította, hogy Tóth rablógyilkosság áldozata lett.

A fiatalember kerékpáron Temesvárra jött, ahol bátyjától 1000 lejt kért kölcsön, majd az esti órákban hazafelé indult. Mosnica községben azonban betért a kocsmába, ahol résztvett a tekejátékban. Közben egy Bondar Nicolae nevű gazda észrevette, hogy Tóthnál pénz van és ezért feleségével együtt ekísérte a falu határáig.

A gyanútlan legény szívesen vette az önkéntes kíséretet, amikor azonban a község határába értek, Bondar és felesége hirtelen rátámadtak és a náluk lévő botokkal agyonverték.

A kegyetlen rablógyilkosok kifosztották áldozatukat, elvették tőle a városból hozott rádiókészülékét is, majd a holttestet és a kerékpárt az út közepére helyezték, hogy az arra haladó járművek átgázoljanak rajta. Tervük azonban nem sikerült, mert a holttestet korábban felfedezték. A gyilkos házaspárnál megtalálták a rabolt pénzt és a rádiókészülékét is, mire a csendőrök láncraverve behozták őket az ügyészségre. A két gyilkosra előreláthatólag halálbüntetést kér majd az ügyészség.

Bosszúból felgyújtotta öccse apósának házát

Bila Barbara damcsi asszony hosszabb idő óta haragban volt Gordan Petru adaváló lakossal. Bila Barbarára fivére ugyanis udvarolt Gordan leányának. Az asszony nem nézte jó szemmel fivére udvarlását és eltöltötte egymástól a fiatalokat. A fiatalember azonban ennek ellenére tovább járt Gordanékhoz, sőt minden ellenzés dacára feleségül vette a leányt. Az asszony sohasem titkolta, hogy neheztel Gordanékra és most valóra váltotta bosszúját. Az éjszaka folyamán Bila Barbara felgyújtotta Gordan házát. A tűz gyorsan továbbterjedt és a ház teljesen leégett.

Rádió-műsor

CSÜTÖRTÖK

Rádió Románia és Rádió Bucuresti.

12 Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10 Hanglemezek. 12.50 A rádió zenekara. 13.20 Időjelzés, művészi, kulturális és sporthírek. 13.30 A zenekari hangverseny folytatása. 14 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 14.40 Hanglemezek. 15 Közlemények. 19 Időjelzés, időjárásjelentés, 19.02 A tudományos élet krónikája. 19.17 Világhírű eladóművészek. (Hanglemezek). 20.45 Hírek. 21 Szimfonikusok hangversenye. 21.40 Hírek, sporthírek. 22.35 Szórakoztató zene. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45 Ébresztő, torna. 8 Hírek. Közlemények, hanglemezek. 11 Hírek. „Pécsi nap” a rádióban. 13.10 A pécsi gyalogszed térzenéje. 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, 14.30 Pécsi szerzők magyar nótáiból. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.10 Közvetítés a Mecsek-hegységből. 17.45 Időjelzés, hírek. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 Előadás. 18.35 A Pécsi Székesegyház Gregorián énekkarának hangversenye. 19.10 Séta a Zsolnai-gyár muzeumban. 19.30 A Turul Szövetség pécsi csoportjának táncczenekara. 19.45 Pécs város gyümölcs- és szőlőkultúrája. 20.15 Hírek. 20.25 Orgonahangverseny a pécsi Székesegyházból. 20.45 Ünnepi est a pécsi Nemzeti Színházban. 22.40 Hírek. 23.10 Cigányzene. 24 Hírek idegen nyelveken. 24.25 Táncczene Pécsről.

PÉNTEK

Rádió Románia és Rádió Bucuresti.

12 Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10 Szórakoztató zeneművek. 12.50 Dumitrescu Costica zenekarának hangversenye. 13.20 Időjelzés, művészeti, kulturális és sporthírek. 13.30 Dumitrescu Costica zenekara. 14 Hírek. 14.20 Szlovák énekesek. (Hanglemezek). 14.40 Tánccmuzsika (hanglemezek). 15 Közlemények. 19 Időjelzés, 19.02 Műszaki üzenetek. 19.17 Világhírű eladóművészek hanglemezei. 19.50 Hírek magyar nyelven. 20 Jorga királyi tanácsos felolvasása: Gondok, amelye kgyengítenek és a munka, amely erőt ad. 20.20 Hanglemez. 20.35 Puccini: Pillangókisasszony című operája. Közben 21.35 és 22.50 Hírek, sporthírek. 23.45 Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.40 Ébresztő, torna. 8 Hírek. Közlemények. Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Történet az állatvilágból. Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat 13 Harangszó. 13.10 Chappy-táncczenekar. -- 13.40 Hírek. 14.20 Időjelzés, 14.30 Magyar nóták. 15.30 Hírek. 17.15 Felolvasás, 17.45 Időjelzés, 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 A rádió szalonzenekara. 19.30 Hanglemezek. 19.50 Sportközlemények. 20.15 Hírek. 20.25 Árva Pál gazdagsága. 21 Németnyelvű előadás. 21.05 A Magyar-Jugoszláv Társaság Liszt-hangversenye. 22.15 Hírek. 23.20 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven, időjárás. 23.40 Tánccmezek. 24 Hírek. 24.20 Cigányzene. 1.05 Hírek.

A folyékony hagyma mint új, hatásos kozmetikai szer

Egy érdekes találmány teltekezése nyilatkozik találmánya értékeről

Budapestről jelentik: A mult esztendőben a makói hagymatermelés egymagában az egész világ hagymaszükségletének háromszorosa volt. Természetes, hogy ilyen körülmények között a hagyma-exportban bőséges lehetősége nyílik a válogatásnak. Csak a legtekélyesebb és elsőrendű hagyma kerül külföldre, viszont rengeteg hagyma elvész, amit pedig észszerű gazdálkodás mellett teljes egészében fel lehetne használni. Így született meg az a terv, hogy a hagymát folyékony állapotban kellene elraktározni, ami nemzetgazdasági szempontból mérhetetlen előnyt jelentene.

Ezzel a nagyjelentőségű tervvel kapcsolatban kérdést intéztünk Maros István gépészmérnökhöz, a folyékony hagyma feltalálójához, aki rendkívül érdekes nyilatkozatban emlékezett meg nemcsak találmányairól, — mert több találmánya is van, — de gazdaság-politikai kérdésekről és az emberről is, akit szeret és akin lelkes hitvallásával nem csak gazdaságilag, de egészségügyi elgondolásokkal is segíteni akar.

A poralaku hagymától a folyékony hagymáig

— 1930 óta foglalkozom a gondolattal, — felelte kérdésünkre Maros István, — hogyan lehetne Makó nagyszerű hagymatermését konzerválni és értékkállóvá tenni. Ebben az irányban már kísérleteztek, sőt forgalomba is hozták a poralaku hagymát, ami konzerválási szempontból megfelelő is lenne, ellenben belső értéke, mélyen alatta marad a folyékony hagymának, mivel a véredény nem szárított anyagokat visz, hanem folyékony anyagokat. Azonkívül ha bármit az élő hőfokánál magasabbra hevítünk, ezzel a túlhevítéssel éppen az igazi értékeket veszítjük el.

37 fok alatt tartva a hagymát, speciális eljárással éppen azt az anyagát kapjuk meg, amire a szervezetnek szüksége van. Hagyma nedve ugyanis, mint egy tartályba, a cellulózba van beágyalva, amiből ha megfelelő módon kivonjuk, az értékes tartalmat kapjuk meg, míg a rostanyagokat, amelyekre az emberi szervezetnek semmi szüksége nincs, az ilyen elvonási módszer mint feleslegesét eldobja.

A hagymagyár terve

1936-ban elkészítettem egy, a hagyma folyékony állapotban való feldolgozására vonatkozó tervezetet, amelyet Makó város vezetőségéhez be is nyújtottam — folytatta — Azóta folynak a tárgyalások és — remélhetőleg most már rövidesen a gyakorlatba is átvisszik elgondolásomat, ami nemcsak a hagymának a szervezetre szükséges belső értékeit komprimálja, de elraktározás és szállítás szempontjából is lényeges előnyöket jelent. Nem is beszélve arról, hogy a hagyma romlási százaléka a nullára csökkenne, mivel a hagyma folyékony állapotban való feldolgozásához a gyár nemcsak minden hagyma termelést fel tudna venni, de fel tudna venni akár a 7-ed rangú értékű hagymát is, ami hihetetlen mértékben fellendítené a termelést.

— Hogyan jött rá ennek az eljárásnak az ötletére? — kérdeztük.

— Az ötlet a nyugati országokban, elsősorban Németországban, Svájcban és Franciaországban annyira elterjedt és mondjuk így: divattá vált folyékony gyümölcs kultuszát adta. Hogy csak egy példát említsek. Németor-

szágban néhány évvel ezelőtt 30.000 liter folyékony gyümölcsöt állítottak elő, ami ma már négy millió literre emelkedett. Ez a nagy gyümölcs-kultusz terelte a figyelmemet szülő városomnak, Makónak hagymatermelése felé és felvetette bennem a gondolatot, hogy a hagymát is mint gyümölcsöt, folyékony állapotban kellene forgalomba hozni.

— A cellulóznak, a ros-anyagoknak a kiküszöbölése után a folyékony hagyma használatát mennyiben előnyösebb a szervezetre?

— A folyékony hagyma azonnal felszívódik és azonnal a vérbe kerülve, a véredény sejtjeiben lerakódott mész- és ásványi salakokat úgy oldja fel, mint a „királyvíz”. Természetesen az ilyen körülmények mellett az érlelmeszedésnek szuverén gyógyszerévé válhatna.

De tovább megyek. Például a súlyos tüdőbajnál a hagyma olyan nagy mennyiségű rádiumot visz a szervezetbe és olyan közel jut a fertőző anyagokhoz, hogy azonnal megöli a bacillusokat. Itt megemlítem, hogy komoly eredmény eléréséhez a hagymakura mellett nyers vagy vegetáriánus-kosztot kell

adni.

Ha a folyékony hagyma ilyen nagyszűrően regenerálja a szervezetet, nem szolgálja-e egyben a nők fiatalságának a konzerválását is? — érdeklődtünk.

— Nem is gondolná a laikus, hogy milyen nagy mértékben, mert nincs az a kozmetikai szer, ami annyira segítségére lehetne a nőknek a megöregedés ellen, mint egy ilyen folyékony hagyma-kúra.

Mint ahogy a folyékony gyümölcs úgy a folyékony hagyma is teljesen átmossa a véredényeket és vele kapcsolatban a sejtszert is. Az egész szervezet átépül. Rugalmas lesz az izomzat bőrszert, epidermist, sőt még a csontokat és ízületeket is megtisztítja az ilyen kúra a fölösleges méz tartalomtól. Természetesen tehát, hogy az arc kisimul, megtelik, a ráncok eltűnnek, nem is beszélve arról, hogy egy ilyen kúra milyen egyszerű fogyasztó — még pedig egészséges alapon.

Ezután érdeklődtünk hogy milyen az a készülék, amellyel a hagymát folyékonyra lehet tenni. Maros István elmondta, hogy egy speciális gépet szerkesztett erre a célra, — majd megemlítette, hogy nemcsak mezőgazdaságilag gondolt Magyarország hagymatermelésének a kihasználására, de gondolt embertársainak az egészségére is, mert ha megvalósul a folyékonyhagymagyár felállításának a terve, a továbbiakban egy szanatórium felállítását tervezi, ahol megfelelő szakorvosok vezetésével folyékonyhagyma kurával szeretne beteg embertársain segíteni.

Májusi krónika

A néphitt azt tartja, hogy...

Május hónap 1-én:

Ha Fűp és Jakab napja száraz és meleg ez évben bő termésre van kilátás.

Május hónap 12-én:

A Pongrác-napi eső jól tesz a mezőnek, de viszont árt a szőlőnek.

Ha Pünkösdkor szép idő van, idén sok bor fog teremni.

Ha Pünkösdkor táján a földieper már megerik, természetben az esztendő közepes lesz.

Nedves pünkösdkor — száraz karácsony.

Május hónap 23-án:

Az urnapi idő mutatja az őszi időt.

Ha Urnapján az idő tiszta, jó és termékeny esztendőnk lesz.

Ha Urnapján eső esik — nem lesz dió.

Urnapi száraz idő, sok szénát jelent.

Május hónap 25-én:

Ha Orbán napja fénylik, örvendezzünk és mondjuk ilyál Orbán. Teremni fog sok szőlő és bora is jó lesz; — de ha ezen a napon eső vagy, a korszakat a vizescsatorna alátartsad, miképpen egy doktor megmondta hogy nincsen jobb innya való víz az esővíznél, akkor megpróbálhatod, majd az ízt.

Ha Orbán nevet, a szőlő sir.

Ha Orbán napján szép idő van, bőséges esztendőnk lesz.

Amilyen Orbán napja, olyan lesz az őszi is.

Ha Orbán napja tiszta, úgy jó termésünk lesz, ha pedig esős, úgy savanyu lesz a bor. Savanyu lesz a bor, ha Orbán napja esősellenben édes lesz, ha tiszta az idő.

Ha ebben a hónapban sokat dörög, úgy általában bőséges esztendő lesz.

Ha Pünkösdkor hava igen nedves, úgy a következő hónap is nedves lesz.

Hűvös, nedves május jó eredménnyel jár, ha emellett még megfelelő meleg is van.

Száraz május, száraz esztendő.

Ha május hónap elején esik, abban az esztendőben kevés a borunk.

Nagyon meleg május után esős június következik.

Hűvös május után jó a szénatermés.

Májusi csendes eső növeli a vetést.

Májusi cserebogár járás után sok kukorica terem.

Ha májusban erősen halljuk a békákat kuruttyolni, igen sok esőben lesz részünk.

Ha a pók szabadban szorgalmasan dolgozik, szép idő következik.

Ha a pók lustálkodik és nem fonja a hálóját, időváltozást várhatunk.

Ha május hónapban a földgy szépen virágzik és a cserebogár rajta tanyázik,

gyorsan fogunk hallani mennydörgést.

Májusi meleg eső, nagy termés, hideg eső rossz vendég.

Ha május hónap vége felé szép időjárás van, jó szüretünk lesz.

Ha a szerszám nyele munkaközben hamar kiszárad, esőt várhatunk.

Ha a fecske magasban száll, szél lesz.

A sötétkék égbolt esőnek a jele.

Ha a szamár porban hempereg, esőt várhatunk.

Annál nagyobb a harmat, minél nedvesebb a talaj.

Tyukszemek, beheggedt sebek, megfagyott testrészek, ha érzékenyek lesznek.

Erősen körvonalozott felhők esőt vagy pedig szelet jelentenek.

Testrészek fájdalmas nyilalása esőt jelent.

Éjjeli támadt szél nem olyan tartós, mint a nappali.

Ragaszkodik a város vezetősége az egész éves lakbérleti szerződéshez

Megjelent a városi hivatalos lapban az új pénzügyi szabályrendelet, amely pontosan körvonalazza a lakbértaxa behajtásának módját

Legutóbbi számukban felhívtuk a város vezetőségének figyelmét arra, hogy az ötszázalékos lakbértaxa befizetése alkalmából a pénzügyigazgatóságon csak egész évre kötött lakbérleti szerződést láttamoznak. Kérdést intéztünk ebben az ügyben Chirila Augustin polgármesterhez, aki a következő kijelentést tette:

— A városnak ragaszkodnia kell az egy éves szerződésekhez, mert az esetek legtöbbjében éppen azért kötnek lakbérleti szerződéseket, hogy a taxa kifizetés alól kibújjanak. Ha a házigazda nem adja ki egész évre a lakást, előlegezze az 5s százalékos taxát és hajtja be részletekben a bérletől, vagy a bérletől.

A városi hivatalos lap tegnap megjelent száma közli, egyébként a városi szabályrendelet 8. szakasza a következőképpen hangzik:

„A közigazgatási törvényhez mellékelt táblázatban foglalt 3 pont alapján kivetett lakbér-adót kötelező módon a behajtási pénzügyigazgatóság inkasszálja, vagy a pénzügyminisztérium behajtási körzetei a lakbérleti szerződésre kivetett 1.50 százalékos proporcionális adóval együtt.

A lakbértaxával egyidejűleg ugyanilyen módon hajtják be az 1 százalékos tüztöltő-adót is, a közigazgatási törvény 37. pont. b. betűje alapján a lakbérérték után. (Ez nyílvánvalóan sajtóhiba lehet, mert a tüztöltő-adó nem egy százalék, hanem egy ezrelék. Szerk).

A város javára tartandó inkasszókat — ugyanolyan módon fizetik be a város kasszájába mint az egyenesadók utáni adicónálakat.

Azoknak a lakbérleti szerződéseknek, amelyekre már a helységtaxa a jelen szabályrendelet kihirdetésétől számított egy hónapon belül azok ellen, akiket az ellenőrző közegek a fenti rendelkezések be nem tartása miatt kihágásban a 7. szakasz alapján járnak el.

A lakbér- és a tüztöltő-taxa a bérletet terheli, a háztulajdonosok azonban szolidárisan felelősek, úgy az adó mint a bírság a fizetésért abban az esetben, ha nem kötöttek szerződést, vagy a szerződést nem láttamoztatták.

Azokkal szemben, akik kibújnak a taxa fizetés alól — városi repülőbizottság állapítja meg a kihágást. — A bizottság tagja egy pénzügyi kontrollor és egy behajtási ügynökből áll az adó pedig azonnal behajtható. Az azonnali befizetés megtagadása esetén azonnali kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel. Ezeket közlik a pénzügyminisztériummal, hogy a lakbérleti szerződés bélyegilletékének be nem fizetése miatt is állapítják meg a kihágási bírságot.

A pénzügyi szabályrendelet egyéb módosításai

A lakbérérték utáni adókat és taxákat öt évre állapítják meg. Minden év januárjában felülvizsgálják az adókiivetéseket. Ez alkalmával az adózók nem kapnak értesítést és nem közlik a jegyzőkönyveket csak azokkal, akiknél az adó megváltozott.

Az adókiivető és adófelbevezési bizottságok napi díjat kapnak.

Azok a vállalkozók, akiknek vállalkozásuk folytatásához nincs szükségük helyiségre:

például gyári képviselők, angroszisták, nagy vágók, közvetítő ügynökök, — pénzkölcsönzők, utazók, ad-hoc bérelt helyiségben működő ital termelők, épület-albérlok — esetében a lakbér értékét becslés után állapítják meg, még akkor is, ha nem szerepelnek még a cég lajstromban.

A mázoló, festő, kövező iparosokat, — akiknek nincs saját műhelyük, hanem épületeken dolgoznak, szintén becslés alapján adóztatják meg. Az otthonban dolgozó szabókat, varrónőket szintén becslés szerint adóztatják meg, de az iparüzési taxa lakbér értéke nem lehet kisebb mint az egész lakás lakbérértékének egy harmada.

A szabályrendelet új intézkedése az is, hogy a városba bejött ad valorem a 20 százalékos taxára a város pauszálé egyezményt köthet a nagy cégekkel. Ugyancsak egyezséget köthet a város a kenyér és sütemény, stb. után fizetendő taxa pauszáléban való fizetésére.

Új taxák a bejelentő hivatalban

Lakásváltoztatási buletin (nyomtatvány költség)	20 lej
Lakásra vonatkozó információ	20 lej.
Lakás igazolás egy személyre	5 lej
A bejelentő lap taxája továbbra is	10 lej

Mit tett volna Svájc meglepetésszerű német támadás esetén?

Érdekes, hogy az összes európai államok között éppen svájc készült fel legpontosabban minden meglepetésre. Az az állam, amelyet egyelőre elkerült a német támadás.

Svájc számolt a meglepetésszerű támadással és az ejtőernyős osztagok leereszkedésével — már jóval a Belgium és Hollandia elleni támadás előtt.

A svájci szövetségi tanács ugyanis Suisson vezérkari főnökkel és a vezérkari tisztekkel folytatott tanácskozása után a következő közleményt adta ki pontosan 3 héttel ezelőtt.

„A kormány és a hadvezetőség szükségesnek tartja, hogy a fegyverbeszállokkal tudassa azokat az intézkedéseket, amelyeket országunk elleni ellenséges támadás esetére irtak elő.

Ha ellenséges támadás következik be határainkon, vagy az ország belsejében — elrendeltetik a meglepetésszerű támadás esetre szóló mozgósítás. Plakátok, rádió, futárok, harangzugás, repülőgépekről leszárt röp cédulák fogják tájékoztatni a lakosságot.

A közlemény ezután felsorolja mindazokat, akiknek a már behívottakon kívül — jelentkeznük kell a meghatározott helyeken. Minden katona a mozgósítás kimondásakor — meglepetésszerű támadás esetén — a háború törvényei alá tartozik. A tisztek kötelesek összegyűjteni katonáikat a lehető legnagyobb energiával fellépni az ejtőernyősök, légi gyalogság és szabotálók ellen.

A közlemény így végződik:

„Ha rádió útján, vagy más úton olyan hírek kerülnek forgalomba, amelyek kétségbevonják a kormány ellenállási szándé-

Autóbuszoknak és kamionoknak állandó lása miatt naponta 6 lejes taxát szednek be.

A szabályrendelet további része változatlan maradt.

SZÍNHÁZ

Első szerelem, Szülők lázadása, Klotild néni című újdonságok a Thalia prózai együttesének nagy nyári előadássorozata

A Thalia együttesének május 21-én, kedden kezdődő nagy nyári előadássorozatán mutatja be a prózai együttes azon nagyszerű újdonságokat, amelyek a legnagyobb sikerei voltak a szezonnak, és amelyekre Nagyvárad közönsége már olyan régóta vár. Az első újdonság Bókay Jánosnak a nagy írónak legutóbbi és legnagyobb sikerű vigjátéka, az Első szerelem lesz, a budapesti Vigszínház előadásaival párhuzamosan, a szerző rendezésében. Továbbá Jenson Lóthar a világhírű dán írónak „Szülők lázadása” c. vigjátéka. Ezt követi Klotild néni c. ragyogó énekes zenés Vaszary bohózat, melynek itteni előadásait is a nevetés orkánya fogja végig kísérni. Az operett együttes hozza az utolsó évek legnagyobb sikerű operettjét, a Pozsonyi lakodalmat, Szilágyi László és Beck Miklós ragyogó slágeret és azokat az idei operett újdonságokat, amelyek a szezon folyamán uralták a színház műsorát. Mint láthatjuk, a Thalia együttese olyan válogatott és nagyszerű műsorral lepi meg Nagyvárad színházba járó közönségét, amilyenre például egyik ciklus alatt sem volt, tehát remélhetjük, hogy az érdeklődés sem fog elmaradni. Jegyelővét péntektől a színház baloldali pénztáránál, a rendes pénztári órák alatt.

kát, ez csak az ellenséges propaganda eszköze lehet. Svájc a legvégéig és minden eszközzel védekezni fog a támadó ellen.

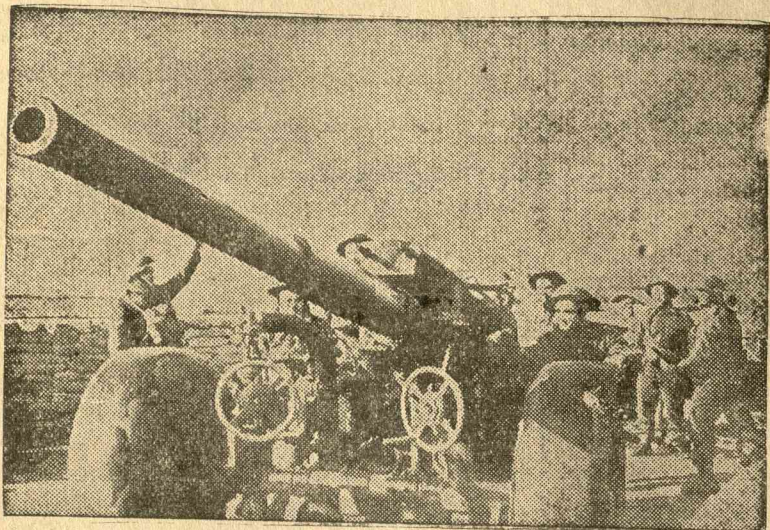
Cadariu Emil pénzügyigazgató hivatalában. Cadariu Emil administrator a behajtási osztály főnöke, tegnap Bukarestből hazaérkezett és átvette hivatalának vezetését.

— Az esküdtszéki nagyteremben folyik a dr. Löblé László féle monstre feketeszes per vádlottai kihallgatását. A törvényszék megkezdte a dr. Löblé László féle milliárdos feketeszes per bünyüi részében a vádlottak kihallgatását. A tárgyalás a nagy esküdtszéki teremben folyik. Tegnap délig 4 vádlottat hallgattak ki.

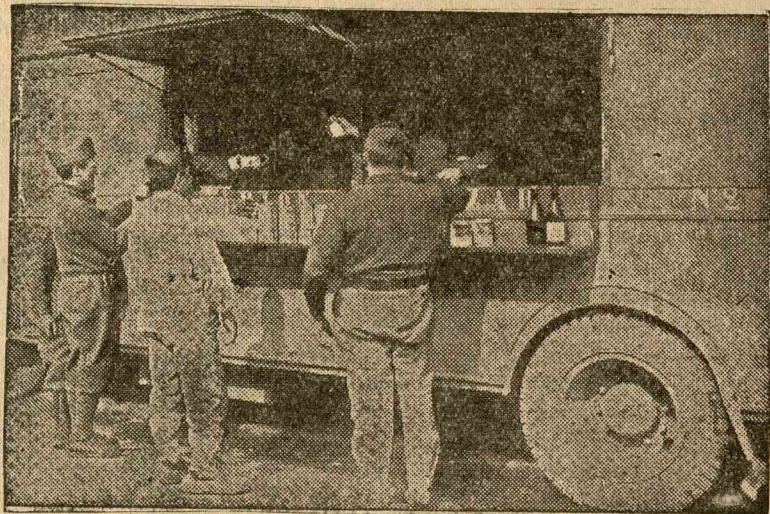
Meghosszabbították a direkttermő szőlők kiirtásának határidejét. A szőlővédelmi törvény értelmében 3000 lejes premiumot kapnak hektáronként azok a szőlősgazdák, akik direkttermő szőlőjüket kiirtják. Ezt az összeget az irtás után az illető adószámlájára javára írják. A kiirtási határidőt — mint Bukarestből jelentik — május 30-ig meghosszabbították.

— Meghalt a közkórházban Knopp Olga, akit eltaposott egy hirtelen. Jelentettük, hogy a szőlős réten egy megvadult hirtelen eltaposott Knopp Olga 16 éves leányt, akit súlyos sérülésekkel szállítottak a közkórházba. A tragikus sorsú fiatal lányon nem lehetett segíteni és tegnap meghalt. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását. Knopp Olga egyetlen reménye volt öreg szüleinek, akik iránt az egész környék egyöntetű rácsodálását nyilvání meg.

KÉPES NAGYVILÁG

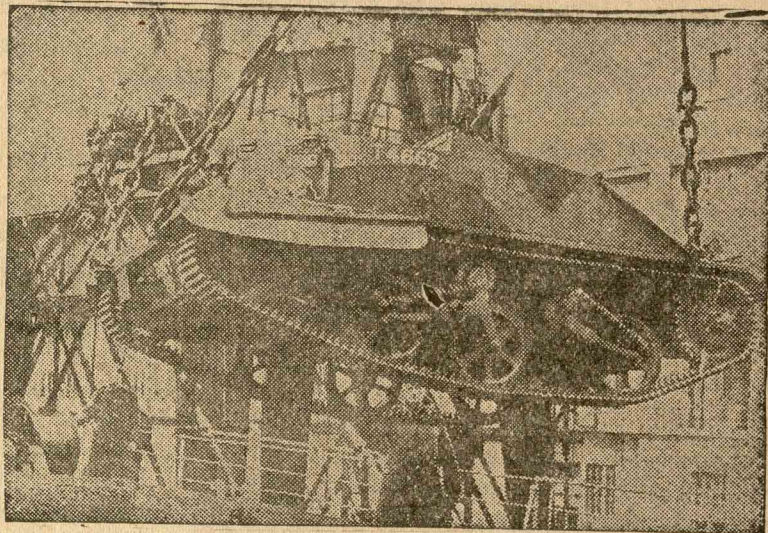
A légvédelmi ütegek parancsnoka felemelt karral ad jelet a tüzelésre

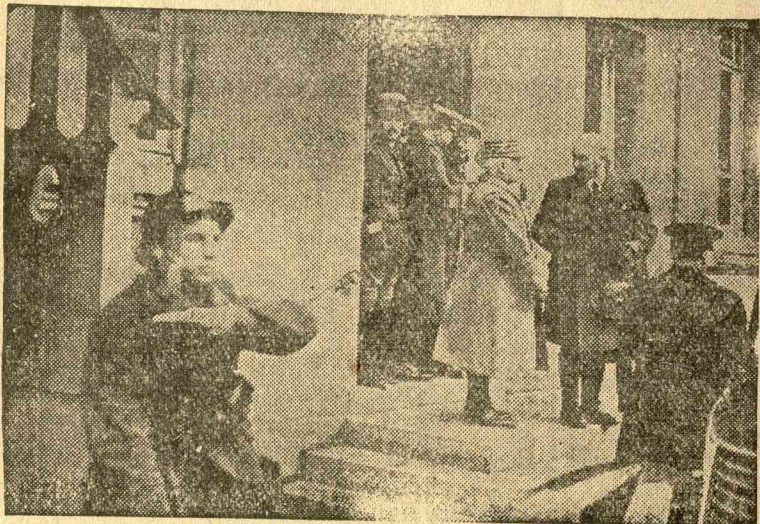
Az autó-bazárt körül veszik a vásárlók

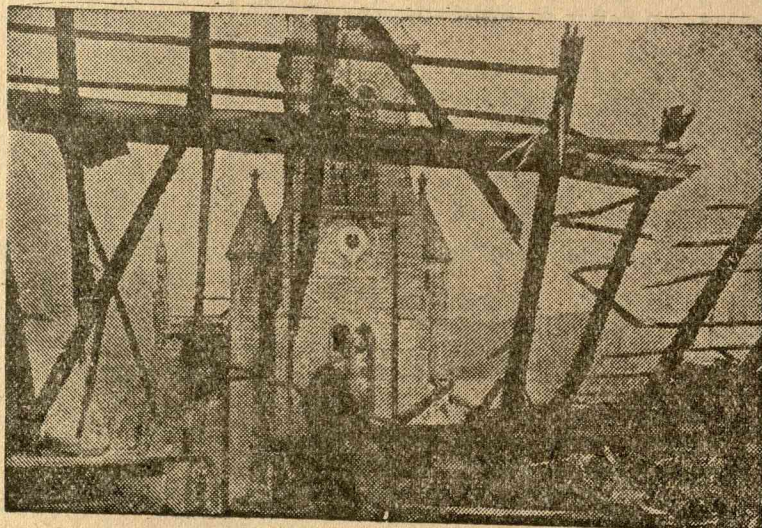
Idomitott kutyák fontos szolgálatot teljesítenek a fronton

Angol tankokat tesznek partra egy francia kikötőben

Le رون francia köztársasági elnök a front meglátogatása után elbucszuk egy tábornok őt

Szétbombázott ház egy templommal szemben

Vannak hölgyek,
akik éveik dacára,

nem öregszenek
MIÉRT?

**NE VÁRJON HOLNAPIG! HA AZ EGÉSZSÉG ÉS IFJUSÁG
ELTÜNT, NAGYON NEHÉZ ISMÉT VISSZAHOZNI**

URODONAL MÉRÉGTELENÍTŐ ÉS MERÍFJTJA A SZERVEZETET

**Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban**

Németország a világháboruban szén-
szállított Hollandiának, mely csendesen
gazdagodott meg a vértenger partján

A világháború kezdetén a szövetségesek, akik a Németország elleni blokádot már az első napokban alkalmazták — 1914-ben felzólították a holland kormányt, hogy ne exportálja újra a kívülről kapott termékeket. Hollandia semlegességére való hivatkozással visszautasította a kérés teljesítését, később azonban a nehézségek elkerülése végett egy holland szindikátus alakult — magánimportőrökből, amely megadta az angol kormány által kért garanciákat a holland kormány hivatalos közbelépése nélkül. A szindikátus 1914. decemberében alakult meg, és sok akadályba ütközött, mert a szövetségesek

A szövetségesek által fogatosított intézkedések lassanként meghozták az eredményt. Németország felfigyel, amikor észreveszi, hogy a Németországba irányuló holland export egyre csökken. A német kormány közli, hogy erőszakkal fogja megszerezni magának a hiányzó holland termékeket. Ezen agresszív magatartással szemben Hollandia megpróbálkozik jóakarata bizo-

Mig most: Május 10-én támadták meg a németek Hollandiát, s május 15-én a holland hadsereg már le is tette a fegyvert.

Kalandos és veszélyes utazásban volt része egy német tengerésznek, akinek életét egy uszóakna mentette meg. A Vest-fjord partján fekvő Leiranger norvég városka közelében a halászok uszó aknára lettek figyelmesek. Három halász egy csónakon elindult, hogy ártalmatlanná tegye az aknát, de amint közelebb értek, legnagyobb meglepetésükre emberi alakot vettek észre az aknán. A különös utas kétségbeesett erőfeszítéssel kapaszkodott az aknába, majd amikor a halászokat észrevette, feléjük uszott. A mint végre csónakba emelkedtek, a kimerült férfi ájultan esett össze. Csak amikor partra vitték, és magához térítették, derült ki, hogy ez akna lovasa német tengerész, akit április 9-én amikor a német csapatok elindultak a norvég kikötők megszállására, hatalmas hullám sodort le egy aknakereső hajó fedélzetéről. A tengerész a ködös éjszakában nem tudott többé visszautazni a hajóhoz és a viharos tengeren hanykódott órákig. Már azt hitte, hogy ütött az utolsó órája, mikor egy uszó aknát pillantott meg. Kétségbeesetten odauszott s belekapaszkodott az aknába és ezen a veszedelmes mentőkészüléken töltötte az egész éjszakát. Amint a norvég halászok megmentették, az akna szélénél vágódott és felrobbant.

A pénzügyigazgatóságra ma rendelet érkezett, melynek értelmében a két százalékos nemzetvédelmi adóval kapcsolatban nem kell sem napi, sem havi kimutatást vezetni. Ugyancsak elrendeli a pénzügyminisztérium, hogy a bélyegeket kérvény nélkül adják ki és a bélyegek eladásáról sem kell kimutatást vezetni. A rendelet május 1-től érvényes.

SPORT

Chromec János district-elnök válasza Marinescu tábornok kérdőívére

1. Az A. divízió fenntartása
2. A B. divízió eltörlése
3. Liga-bajnokságok rendezése

Egyik legutóbbi számunkban jelentettük már, hogy a szövetség elnöke, Marinescu tábornok kérdést intézett az ország 40 tekintélyesebb sportférfiához és kikérte véleményüket a Nemzeti Bajnokság átszervezésére vonatkozólag. Nagyváradon Chromec János, a Disztrikt elnöke és dr. Löwenstein Rezső ügyvéd, a NAC főtitkára kapott ilyen átiratot. Dr. Löwenstein Rezső választát már ismertettük. Az alábbiakban közöljük Chromec János, a disztrikt elnökének javaslatait.

Chromec János javaslatában natározottan

az A. divízió fenntartása mellett foglal állást.

A disztrikt elnökének fejtegetése szerint az A. divíziót semmiesetre sem szabad felfüggeszteni, eltörlöni vagy akár csak ideiglenesen is kerületi bajnokságokkal helyettesíteni, mert hatalmas színvonal csökkenést jelentene.

Ha közelebbről megvizsgáljuk, hogy melyek azok az okok, amelyek miatt ezek a reormtervek felmerültek, kétségtelenül megállapítható, hogy az egész kérdés egyetlen okra, az anyagiakra vezethető vissza. Már pedig a bajnokságok során még egyetlen A. ligás csapat sem ment tönkre, míg igen sok B. divíziós és disztrikt csapa — éppen az anyagiak miatt — visszavonult a bajnokságtól.

De a játékos színvonal szempontjából is fenn kell tartani az A. divíziót — javasolja Chromec János, — mert ha nincs egészséges felső konkurrencia, nincs egészséges kitermelés sem.

Ezzel szemben — hangzik Chromec fejtegetése —

a B. divíziót azonnal meg kell szüntetni.

A B. divízió az évek hosszú során semmi bizonyítékát nem nyújtotta életképességének. A B. divízió lefolyásában állandó zavarok merültek fel. A sikertelen B. divíziót egészséges

kerületi rendszerrel

kell helyettesíteni. A nagyobb kerületeket alkerületekre lehetne felosztani.

Egy-egy ilyen kerületi bajnokság igen érdekes és színvonalas lehetne. A kolozsvári kerületben résztvenne Nagyváradról a NAC, Törekvés, — esetleg a Crisana — Kolozsvárról az Universitatea és valószínű-

leg a Victoria és ezeken kívül még néhány jóképességű csapatot lehetne bevonni a csoportba.

A egyesületek anyagi helyzetének ja-

Vasárnap

Universitatea-Törekvés Nemzeti Bajnoki mérkőzés

Vasárnap a Nemzeti Bajnokság keretében Universitatea-Törekvés mérkőzés kerül eldöntésre. Az Universitatea-meccs a szezon egyik legérdekesebb mérkőzésének ígérkezik. Az egyetemi csapat végig bajnokaspiráns volt és csak az utolsó percben maradtak a Crisana mögött. Az Universitatea igen szép játékkal legyőzte a NAC-ot

vitása végett — azt javasolja Chromec János — az A. divíziós csapatok játékosainak fizetését maximálni kellene, meg kell tiltani, hogy disztrikt csapatbeli játékosok fizetést kaphassanak és a jelenlegi szerződéseket egy évvel meg kell hosszabbítani.

Az emlékirat végén Chromec János — az egész sportközönség felfogásának megfelelően — kitért a bírókérdésre is. Ezzel kapcsolatosan megállapítja Chromec János, hogy a bírók minden ellenőrzés hiányában önkényesen vezetik a meccseket. El kellene rendelni, hogy a mérkőzéseken testületileg jelenjenek meg a bírótestület tagjai. A mérkőzés utáni nap gyűljenek össze, vitassák meg a mérkőzés levezetését és az eredményről értesítsék úgy a központon, mint a bírótestületet, amelynek keretében az illető bíró tartozik. Valószínű, hogy ilyen kontrollal a bíráskodás sokkal körültekintőbb lesz, mint eddig.

APRÓHIRDETÉSEK

ÁLLÁS

PERFEKT főzni tudó minden szakácsnő, állandó jó helyre felvétetik. Cím a kiadóban. 1844

Tisztességes minden bejárónőt felveszek. str. Oltenia 4. kapuval szemben. 1862

SZAKÉRTŐ vincellért havi fizetéssel sürgősen felveszek. Duca 25, értekezni este reggel. 1872

NAGYOBB kifutó fiú, ki biciklizni tud, felvétetik. Cím a kiadóban.

ÜGYES lapárosok felvétetnek jó jövedelemmel. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

FUGYIVÁSÁRHELY és Fugyi, Bihar és és Hegyközkovácsi, Kis- és Nagyszántó községek részére garantált jó keresettel megbízható újságárusokat felveszünk. Jelentkezni igazoló iratokkal a kiadóhivatalban.

VÉTEL-ELADÁS

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánst, gyémántot. Herbst ékszeráruház. Reg. Ferdinand 3. 5010

Tavaszi világos kabát 10 éves gyermek részére s fekete női kabát és kosztüm kis alakra eladó. Cím a kiadóban. 1759

KOVACSSZERSZAM, felszerelés azonnal eladó. Tasnad. Kovács Ignác, Str. Reg. Ferdinand 110. 1874

SÜRGŐSEN eladó ház, szoba, konyha, gyümölcsös, szőlőskerttel, utolsó ár 24 ezer lei. Orientului 15. Krumpliföld, Novák. 1873

JÖMENEJELÜ üzlet a város központjában eladó, esetleg társulna. Legjobb tőkebefektetés. Cím: Popovics iroda 1843

Egy jókarban levő „Hismaister voice” jókarban levő patefon 38 lemezzel eladó. — Str. Negustorilor No. 1. 1870

Szépirodalmi könyvet, magyar regényeket csakis újdonságokat veszek. Cím a kiadóban.

LAKÁS

KIADÓ azonnalra egy szobás, előszobás, konyhás, fürdőszobás lakás. Érdeklődni Alexandri 3. Vasadi József. 1876

Egy szobás konyhás kertés lakás kiadó. str. Mînelor végpont. Érdeklődni lehet Riha városi vasut főkönyvelőjénél 1869

KÜLÖNFÉLE

KÖZPONTBAN román brevettel II. oszt. vendéglő kiadó, vagy pénzes társat keresek. Értekezni Str. Astra No. 8. Victoria líkőrgyár. 1875

Nemzetgazdasági miniszteriumi inspektor érkezett Oradeára az árrögítés ellenőrzése ügyében. Tegnap délelőtt Oradeára érkezett Tacitu nemzetgazdasági miniszteriumi inspektor, aki az árelőellenőrzés és a március 4-i árak rögzítése tárgyában értekezletre hívta össze az összes megyei és városi spekuláció ellenőrző közegeket. Az értekezleten résztvett Todorut Valer prefektus és Chirilă Augustin polgár mester is.

Nyomatott Pásztor Ede cégnél, Oradea

Kitépte áldozata szájából az aranyfogakat a bestiális gyilkos

(Cernaui). Borzalmas gyilkosság történt Cernauijban. Egy Gheorghe Hunes nevű 23 éves fiatalember behatolt Johanna Kreisler 55 éves kereskedőnő lakásába. Az asszony védekezett a betörő ellen, mire az több késszurással meggyilkolta. A gyilkos ezután felkutatta a házat s miután csak kétezer lei készpénzt talált, áldozata

szájából kitérte az arany fogakat. Ezután valaki megzavarta és elmenekült, a rendőrség azonban rövidesen elfogta.

A német csapatok bevonultak Hágába

A hilversumi rádió bejelentette, hogy a német csapatok szerda reggel 5.30 perckor bevonultak Hágába.